

Presentació. Instruccions d'us.

Enhorabona! Sí, sí! No t'estranyi! Felicitats!!

Ha arribat a les teves mans el conjunt de **materials i recursos** que us permetrà, a tu i el teu equip, preparar d'allò més bé la Trobada de Monitors i Monitores de Catalunya que realitzarem a Lleida!

Ens expliquem: com bé saps, abans de realitzar qualsevol gran esdeveniment, als monitors i monitores ens cal i volem dur-lo sempre molt i molt ben preparat!

Aquest any tenim una gran cita anotada a la nostra sempre atapeïda agenda: després d'uns quants anys de no fer-ho, compartirem amb tots els monitors i monitores que formen part de les federacions i moviments de centres d'esplai cristians de tot el territori català una gran trobada!

I per què farem aquesta trobada? Ja has vist que l'hem batejat amb el títol "Qui, si no tu!". I, justament, això és el que pretenem! Parlar de tu. Parlar de tu com a monitor, parlar de la teva figura com a persona implicada en l'educació en el lleure, de tu com a persona que et mous pel desig de transformar allò que t'envolta des de l'acció amb els infants, els adolescents i els joves... Tu, com un autèntic emprenedor que has decidit apostar fort amb l'esplai! En definitiva, volem parlar del teu compromís vers aquesta gran tasca que (amb els teus milers de companys) fas dissabte rere dissabte, estiu rere estiu... Qui, si no tu!

I això té molt sentit que ho fem plegats... i en un to fresc i divertit, com ho és el d'una gran trobada! (Ben aviaten rebreu el programa complet!)

Però abans de fer-ho, pensem que **és important que ja us hi impliqueu a fons**, com ho heu fet sempre, i des d'un bon inici.

Us proposem una sèrie de **materials, recursos i dinàmiques** perquè penseu i treballeu plegats, des del vostre centre d'esplai i com a equip, sobre la vostra dimensió com a monitor/a que s'ha compromès amb l'aventura del'esplai, que, potser sense saber-ho, s'ha convertit en un autèntic emprenedor... en un emprenedor social!

Per tot això, us hem preparat diverses propostes que podreu treballar en grup i també individualment!

D'una banda, i per començar, us proposem realitzar un petit test, per conèixer-vos encara més, i per pensar en el significat de cada una de les respostes més enllà del seu redactat.

També us proposem diverses activitats de grup: a partir de les que creiem que són les 7 qualitats d'aquest/a monitor/a-emprenedor/a, us plantegem unes quantes dinàmiques de grup, textos per pensar... i fins i tot alguna altra activitat d'autoconeixement.

Per acabar, us encarreguem una mica de "deures". Com podreu veure, haureu de preparar la vostra cèl·lula identitària per venir a la trobada, una per centre d'esplai... ja en veureu les instruccions!

Esperem que gaudiu molt d'aquestes propostes que us fem i que per si mateixes també us serviran com a element formatiu, de reflexió i de respir per parlar i pensar en aquelles coses tan i tan importants que el dia a dia no ens permet abordar. Endavant!

Ara sí, comença la trobada!

T'hi esperem!

1. Test psicològic: monitor/monitora. Qui, si no tu és emprenedor/emprenedora?

Et proposem que responguis aquest test que et planteja diferents situacions... Què faries en cada cas? Com acturies? Cada pregunta et proposa 4 possibles opcions (a, b, c, d). Marca'n només una, aquella amb què més t'identifiques. Al final del test, farem el recompte i analitzarem els resultats.

Endavant!

1. A les colònies d'estiu ets el monitor encarregat dels àpats i el menú de cada dia. Què proposes?

- a. Una mica de tot, però sobretot que tot sigui biològic, ecològic i sostenible.
- b. Macarrons, amanida i croquetes, això funciona sempre: per què trencar-me el cap?
- c. El que sigui, però cada dia dinarem d'una manera diferent: amb els ulls tancats, sense mans, sense coberts, sense parlar...
- d. Sushi, sashimi, wok, i tot regadet amb soja o salsa de coco: sa, lleuger, equilibrat i *shik*.

2. Has pensat i organitzat un joc de nit que ha resultat ser un fracàs: els més petits s'adormien, els mitjans no l'han entès, els grans l'han boicotejat i han acabat "escaquejant-se"...

- a. Cantés el bona nit perquè tothom descansi en pau, saps que demà tornarà a sortir el sol i es tornarà a pondre i farem un altre joc de nit que sí que funcionarà!
- b. Et deprimeixes profundament i penses que mai més no tornaràs a organitzar cap joc de nit.
- c. Analitzes per què ha fallat el joc per poder modificar-lo i canviar-lo tant com calgui. La idea és bona, només cal millorar-la!
- d. Diuen que per triomfar has de fracassar moltes vegades, així que t'enorgulleixes d'un fracàs més, perquè saps que cada cop ets més a prop del millor joc de nit que s'hagi fet en un esplai.

3. És dissabte i com cada dissabte vas a fer de monitor a l'esplai. Amb quin esperit hi vas?

- a. Visca, és dissabte! Porto tota la setmana esperant aquest moment! Estic transformant la societat!!!
- b. Buff... quin pal... sort que almenys veuré els amics i després sortirem de festa!
- c. Me'n vaig content a l'esplai, avui em posaré el fulard lligat al cap i entraré cantant una cançó, a veure si els nanos em segueixen.
- d. És dissabte i dissabte vol dir esplai! Si vénen tots els nens podré fer l'activitat que tenia pensada, els xavals "fliparan"!

4. A la reunió setmanal amb l'equip de monitors estem preparant una activitat per al proper dissabte. Tinc una idea genial, diferent, nova!

- a. La proposo, si tots ens ho creiem, la podem tirar endavant, ens ho passarem bé i, a més, contribuirem a fer un món millor!
- b. Mmmm... no sé si proposar-la a l'equip de monitors... em prendran per boig...
- c. La proposo, fem una pluja d'idees i la millorem, li donem un gir i tindrem una gran activitat.
- d. Prepararé un PowerPoint per presentar-la amb pressupost i calendari, els convenceré i, sigui com sigui, la tiraré davant i ho aconseguiré!

5. Marxeu de colònies de Setmana Santa i plou tots els dies. Teniu activitats preparades en cas de pluja, però no per cobrir els 5 dies de colònies. Què fas?

- a. Aprofites per canviar el centre d'interès, el canvi climàtic i la sequera, i aprofites per explicar als nois i noies que la pluja és un bé de Déu i que, gràcies a això, aquest estiu hi haurà menys incendis.
- b. Fas les activitats que tenies pensades de pluja i les repeteixes esperant que pari de ploure en algun moment.
- c. Fas cada nit una reunió de monitors per preparar l'endemà, procurant que les colònies siguin igual de divertides.
- d. Ho tens tot preparat, tu ja havies previst activitats per si plovia un dia, dos, tres, quatre o tots. Els ensenyes el teu pla d'acció a punt a la resta de monitors.

QUI, SI NO
TU!

6. Tens un examen la setmana que ve i has de quedar amb el teu equip de monitors per preparar les activitats per al proper dissabte.

- a. Ni m'ho qüestiono. I tant que vaig a la reunió, això és el que implica el compromís de fer de monitor.
- b. Passo de la reunió, ja prepararan les activitats del dissabte la resta de monitors.
- c. Els dic que m'he quedat atrapat a la RENFE i no puc arribar a la reunió. Segur que "cola".
- d. Vaig a la reunió, no em puc perdre cap reunió de l'equip, he d'estar al cas de tot si vull que l'esplai funcioni.

7. Aquest any, a l'inici del curs, a l'esplai hi ha pocs nens i nenes i us pregunteu, entre l'equip de monitors, si val la pena obrir l'esplai.

- a. L'esplai no es pot aturar. Cal seguir endavant encara que només hi hagi un nen. No podem tirar la tovallola a la primera de canvi.
- b. Esperem un mes a veure què passa i si tot continua igual tanquem.
- c. Fem una campanya original i busquem nens i nenes. Segur que n'hi ha molts que tenen necessitat de venir a l'esplai, només cal trobar-los.
- d. Regalem una Wii per cada nen/a que s'apunti, segur que creix ràpidament el nombre de nens i nenes a l'esplai.

8. Ets el tresorer del teu equip de monitors, i en acabar les colònies d'estiu t'adones que han sobrat uns 100 euros del pressupost... Què fas?

- a. Proposes a l'equip de monitors/es de fer una donació a una ONG en algun projecte solidari.
- b. Els guardes. Ja en parlarem el curs que ve.
- c. Perfecte! Sortim a sopar un vespre tots els monitors/ores, ens ho mereixem!
- d. Els inverteixes en borsa a veure si el curs que ve han generat ingressos.

Anàlisi dels resultats:

Indica quantes respostes de cada opció has donat i la que sumi més punts és l'equivalent al teu perfil de monitor:

- a)
- b)
- c)
- d)

Solucions...

- A) No ets monitor/a perquè sí, ets monitor/a perquè saps que amb la teva tasca a l'esplai estàs contribuint a fer un món millor. Qualsevol activitat és bona per conscienciar els nens i nenes sobre tot el que es pot fer per ajudar a transformar el món. I la teva actitud i el teu exemple són la millor eina. Endavant!
- B) No ets del tot conscient que portes un emprenedor/a dins teu, ni estàs del tot convençut/uda de la tasca que estàs fent. Però fica-t'ho bé al cap: si ets monitor/a, ets emprenedor/a! Probablement no faràs de monitor/a tota la vida, però tot el que aprendràs a l'esplai no es paga ni amb graus ni amb màsters. I recorda, tu també estàs transformant el món!
- C) Més que un emprenedor/a, portes un creatiu a dintre! T'agrada fer de monitor, ets pràctic i sobretot imaginatiu. No busques problemes, trobes solucions! Per a tu, l'esplai és una plataforma d'experimentació constant. Hauries d'anar pensant la manera d'aplicar tots els aprenentatges que estàs adquirint a l'esplai un cop acabis de fer de monitor. La teva implicació social no pot acabar a l'esplai!
- D) T'agrada tant emprendre que t'has oblidat que ets monitor/a. Penses a crear, innovar, portar a terme els teus projectes i guanyar, però t'has oblidat que els protagonistes són els infants i joves de l'esplai. Ets un líder i no pots desapropiar el teu potencial, però recorda: la missió de l'esplai és l'educació en el lleure!

2. Les 7 qualitats del monitor/a-emprenedor/a

QUI, SI NO TU!

Quan es parla dels monitors i monitores s'acostuma a parlar de joves que d'alguna manera són **responsables, coherents**, saben **treballar en equip** i són **adaptables**.

Però, generalment, els monitors i monitores també reuneix moltes altres qualitats de les quals no se'n parla tant. **Saps a quines ens referim? Para-hi atenció i identifica-les tu mateix/a amb aquestes 7 reflexions que et proposem.**

1 compromís

2 dinamisme

3 flexibilitat i capacitat d'adaptació

4 perseverança

5 optimisme per fer front a l'adversitat

6 confiança

7 creativitat i innovació

Sabíeu que aquestes 7 qualitats són algunes de les principals característiques de les persones emprenedores?

Els emprenedors i emprenedores són persones amb bones dosis d'energia i força però que saben adaptar-se a les situacions. Són persones compromeses i perseverants amb els seus ideals i la seva tasca. Tenen un grau molt alt d'optimisme i confiança en elles mateixes, i per això superen les dificultats i fracassos amb creativitat i de forma innovadora.

Els emprenedors i emprenedores són el present i el futur. El present, perquè representen una alternativa real a la crisi econòmica i al pessimisme de la situació. Un crit a l'esperança, a l'optimisme i a la superació. El futur, perquè no és sinó a través de la suma de persones amb grans idees, innovadores, creatives, atrevides i agosarades que s'ha construït el progrés de la humanitat.

Els monitors i monitores dels esplais tenen algunes d'aquestes actituds emprenedores, però també van més enllà en alguns aspectes. Tenen vocació de servei, capacitat d'assumir responsabilitats, treball en equip i moltes altres característiques. I tot això, des de la senzillesa, des de la modèstia, sense esperar reconeixements formals, però fent allò que molts altres només saben dir per omplir-se la boca. Els monitors són emprenedors i també transformadors socials. Des del dia a dia, des dels centres d'esplai, des de la pròpia voluntat, temps lliure i altruisme.

Potser amb aquesta reflexió busquem destacar quines són les similituds que fan dels monitors persones emprenedores. Tanmateix, potser un dia es girarà la truita i **seran les persones emprenedores les que buscaran l'exemple dels monitors i monitores que formen els esplais.**

Compromís

QUI, SI NO TU!

Qui, si no tu, aconseguix canviar algunes realitats malgrat no tenir temps, ni disposar de recursos i tot i tenir moltes altres coses per fer. Tot i així, creus en el valor de l'educació en el lleure, continues fidel als teus principis i a la vocació de compromís.

En Xalum pensava: "M'agradaria fer un llibre que contingués tots els poemes, antics i moderns, que canten la grandesa de Déu". Nit i dia aquesta idea li voltava pel cap, des del matí fins al vespre. En Xalum pensava que li caldrien molts diners i moltes jornades de feina per publicar un llibre tan extens. I així fou com, any rere any, es va dedicar a estalviar tot el que guanyava. Els seus amics també li donaven diners, alguns li'n donaven molts, d'altres, només algunes monedes. En Xalum els ho agràia a tots amb el mateix afecte. Deu anys després Xalum havia arreplegat prou diners per començar l'edició.

Però aquells dies unes grans pluges van inundar la ciutat on vivia Xalum i molta gent es va trobar sense aliments ni casa. En Xalum no s'ho va pensar gens ni mica i va repartir entre la gent el fons que havia reunit. I es va posar a treballar de valent per recuperar el que havia donat.

Alguns anys més tard, una terrible epidèmia va assolir el país. En Xalum altra vegada va repartir els seus diners per ajudar la gent. Per tercera vegada va començar el seu treball. S'havia fet vell i es cansava molt, però l'esperança de veure acabat el seu llibre li donava forces.

Finalment, al cap de vint anys, va poder enllestir la publicació del seu llibre. Tothom va lloar la seva feina i els savis més notables del país en parlaren en els seus congressos. Però la gent de la ciutat, en parlar d'en Xalum als seus fills, deien sempre: "En realitat en Xalum va fer tres llibres i els dos primers encara són molt millors que el tercer".

Engrup.cat: "El llibre d'en Xalum"

Et consideres un monitor/a compromès/esa?

QUI, SI NO TU!

Qui, si no tu, és capaç de tenir l'energia per fer una activitat nocturna després d'estar tot el dia amb 15 xavals corrent amunt i avall? O de muntar una sortida tot el cap de setmana per al teu esplai, després de cinc dies estudiant i treballant? Ho fas tot amb passió, il·lusió i ganes, com si, de vegades, depengués únicament de tu canviar les coses.

Una nit, un home va rebre la visita d'un àngel que li va comunicar que l'esperava un futur fabulós: tindria l'oportunitat de fer-se ric, d'aconseguir una posició important i respectada dins la comunitat i de casar-se amb una dona molt bella. Aquest home es va passar la vida esperant que els miracles promesos arribessin, però mai no ho van fer. I, així, al final va morir sol i pobre.

Quan va arribar a les portes del cel, va veure l'àngel que l'havia visitat temps enrere i li va recriminar: "Em vas prometre riquesa, una bona posició social i una bella esposa i m'he passat la vida esperant debades!". "Jo no et vaig fer aquesta promesa", va replicar l'àngel, "et vaig prometre que en tindries l'oportunitat".

"Recordes que una vegada vas tenir la idea de muntar un negoci, però la por al fracàs et va frenar i mai no el vas posar en pràctica?". L'home va assentir amb un gest. "En no decidir-te, uns anys més tard se li va donar la idea a un altre home, que no va permetre que la por al fracàs li impedís de posar-la en pràctica. Recordaràs que va ser un dels homes més rics del regne. També recordaràs –va seguir l'àngel– aquella ocasió en què un terratrèmol va devastar la ciutat, va esfondrar molts edificis i milers de persones hi van quedar atrapades. Aquell cop vas tenir l'oportunitat d'ajudar a trobar i rescatar els supervivents, però no vas voler deixar la teva casa sola per por que els saquejadors et robessin les teves pertinences. I així vas ignorar la petició d'ajuda i et vas quedar a casa". L'home va assentir amb vergonya. "Aquesta va ser la teva gran oportunitat de salvar la vida a centenars de persones i així hauries guanyat el respecte de tots", va continuar l'àngel.

Finalment, recordes aquella bella dona pèl-roja que t'havia atret tant? La creies incomparable i mai no havies conegut ningú igual. Malgrat tot, vas pensar que ella no es casaria amb algú com tu i, per evitar el rebuig, mai no vas arribar a proposar-li res. L'home va tornar a assentir, però ara les llàgrimes encegaven els seus ulls. "Sí, amic meu, ella hauria pogut ser la teva esposa", va dir l'àngel. "I amb ella hauries estat beneït amb els fills i hauries multiplicat la felicitat de la teva vida".

Engrup.cat: "Aprofita les oportunitats"

Ets un monitor/a dinàmic/a?

Flexibilitat i capacitat d'adaptació

QUI, SI NO TU!

Qui, si no tu, pot adaptar una activitat que sempre s'ha fet igual perquè també hi puguin participar nens i nenes amb discapacitat? O qui canvia d'activitat 100 vegades per trobar la que agradi més a tothom?

"Buida la teva ment, no tinguis forma –com l'aigua. Si poses aigua en una tassa, es converteix en tassa; si poses aigua en una ampolla, es converteix en ampolla; si poses aigua en una tetera, es converteix en tetera. L'aigua pot fluir o pot colpejar. Sigues aigua, amic meu!"

Bruce Lee (Be Water).

Hi havia un home que, a causa d'una guerra en què havia lluitat de jove, havia perdut la vista. Aquest home, per poder subsistir i continuar amb la seva vida, va desenvolupar una gran habilitat i destresa amb les mans, cosa que li va permetre destacar-se com un magnífic artesà. Però la seva feina només li permetia assegurar-se el mínim suport.

Un Nadal va voler fer un regal al seu fill de cinc anys, que com a joguines només coneixia els trastos del taller de son pare amb els quals imaginava regnes i aventures. Va tenir la idea de fabricar-li, amb les seves pròpies mans, un bonic calidoscopi, com un que ell havia tingut quan era petit. A les nits va anar recol·lectant pedres de diversos tipus que triturava en desenes de trossos, bocins d'espills, vidres, metalls...

Al sopar de la Nit de Nadal va poder, finalment, imaginar a partir de la veu del nen, el somriure del seu fill en rebre el preciós regal. El xiquet no se'n sabia avenir i explotava de l'emoció pel regal que les mans rugoses de son pare cec li havien portat. Durant els dies i nits següents el xiquet portava a tot arreu el preuat regal, fins i tot a les classes de l'escola del poble. Al descans entre classe i classe, el xiquet exhibia i compartia ple d'orgull la seva joguina amb els companys, que es mostraven fascinats amb aquella meravella.

Un d'aquells nens, el més gran del grup, es va acostar al fill de l'artesà i li va preguntar molt intrigat: "Escolta, és preciós aquest calidoscopi que t'han regalat... On te'l van comprar? No he vist mai res d'igual al poble...". I el nen, orgullós de poder revelar aquella veritat emocionant, li va contestar: "No, no me'l van comprar enlloc... Me'l va fer el meu pare". Amb to incrèdul, l'altre nen va replicar: "El teu pare? Impossible... Si ton pare és cec!". El nostre petit amic es va quedar mirant el seu company, i al cap d'una pausa de segons, va somriure com només un portador de veritats absolutes pot fer, i li va contestar: "Sí... El meu pare és cec... però dels ulls... NOMÉS DELS ULLS...".

Engrup.cat: "Calidoscopi"

Et consideres un monitor/a flexible i amb capacitat d'adaptació?

Perseverança

4

QUI, SI NO TU!

Qui, si no tu, quan els altres donen les coses per perdudes, és capaç de continuar amb bones dosis d'esforç i constància per aconseguir allò a què la majoria ja havia renunciat?

“La victòria pertany al més perseverant”

Napoleó Bonaparte. Emperador francès.

“El modo de dar una vez en el clavo es dar cien veces en la herradura”

Miguel de Unamuno. Filòsof i escriptor.

Un grup de granotes viatjava pel bosc quan, de sobte, dues d'elles van caure en un profund forat. La resta de granotes es van reunir al voltant del forat. Quan van veure com n'era de profund van dir a les dues granotes que havien caigut que, a efectes pràctics, s'havien de donar per mortes. Les dues granotes no van fer cas dels comentaris de les seves amigues i van seguir intentant saltar amb totes les seves forces per sortir del forat. Les altres granotes continuaven insistint a dir que els seus esforços serien inútils.

Finalment, una de les granotes va parar atenció al que li deien i es va rendir: es va desplomar i va morir. L'altra granota va continuar saltant tan fort com podia. Un cop més, la multitud de granotes li va cridar que deixés de patir i que simplement es disposés a morir. Però la granota va saltar cada vegada amb més força fins que finalment va aconseguir sortir del forat. Quan va sortir, les altres granotes li van preguntar: No senties el que et dèiem? La granota els va explicar que era sorda. Ella pensava que l'estaven animant a esforçar-se més i a sortir del forat.

Engrup.cat: “Asunto de Ranas”

Et consideres un monitor/a perseverant?

Optimisme per fer front a l'adversitat i al fracàs

} $\frac{1}{2}$ air

} $\frac{1}{2}$ water

QUI, SI NO TU!

Tècnicament, el got sempre està ple

Qui, si no tu, veu l'oportunitat de transformar el món des del treball diari, amb petits gestos, i no es deixa enfonsar per les dificultats, crítiques o adversitats que apareixen en el camí?

Un dia l'emperador i el seu ajudant varen anar a la selva a caçar. En disparar amb la seva escopeta, l'emperador es va ferir un dit de la mà i va fer un gran crit de dolor. L'ajudant li va embenar la mà i li va endegar unes reflexions filosòfiques: "Majestat, mai no sabem el que és bo i el que és dolent per a nosaltres". A l'emperador no li va agradar el consell. Fet una fúria, el va llençar al fons d'un pou abandonat.

Mentre caminava tot sol pel bosc, uns salvatges el varen envoltar, el van fer captiu i el van portar al cap de la tribu. Era temps d'oferir un sacrifici ritual i l'emperador era la víctima que els déus els havien enviat. El bruixot oficial de la tribu el va examinar i, en veure el dit ferit, el va refusar: la víctima no podia tenir cap defecte físic.

L'emperador es va adonar que l'ajudant tenia tota la raó del món. Penedit, va anar corrent al pou, el va alliberar i li va demanar perdó per haver-se comportat de manera tan injusta.

L'ajudant va contestar: "Majestat, no m'heu de demanar perdó. No m'heu fet cap mal. Al contrari, m'heu fet un gran favor, m'heu salvat la vida. Si no m'haguéssiu llençat al pou, hauria seguit al vostre costat i aquests salvatges m'haurien agafat a mi per al seu sacrifici".

L'adversitat pot ser una oportunitat per madurar com a persones, una oportunitat per al creixement físic i sobretot espiritual.

Engrup.cat: "La Confiança en moments d'adversitat"

Ets optimista?

Confiança

QUI, SI NO
TU!

Qui, si no tu, creu en tu mateix, com a persona, amb unes conviccions fortes i un esperit simple però transformador?

“La confiança en un mateix és el primer secret de l’èxit”

Ralph Waldo Emerson (poeta i pensador americà)

“Em mantinc en pau, tinc l’ànima serena. Com un nen a la falda de la mare, així se sent la meva ànima”

Salm 131,2

L’Alfred, amb el rostre abatut de pena, es reuneix amb la seva amiga Marisa en un bar per prendre un cafè. Deprimat, descarrega sobre ella totes les seves angoixes... que si el treball, que si els diners, que si la relació amb la seva parella, que si la seva vocació... Tot semblava estar malament a la seva vida.

Aleshores, la Marisa va agafar el seu bitllet, en va treure un bitllet de 100 euros i li digué: “Alfred, vols aquest bitllet?”

L’Alfred, una mica confús, li va dir: “És clar, Marisa... són 100 euros. Qui no els voldria?” Llavors la Marisa va agafar el bitllet amb una mà i el va arrugar fins fer-ne un nyap.

Li ensenyà a l’Alfred la piloteta arrugada i li tornà a preguntar: “I ara, el vols?” “Marisa, no sé què pretens amb això, però continuen sent 100 euros. És clar que els vull si me’ls dones”.

Tot seguit, la Marisa va aplanar el bitllet arrugat, el va tirar a terra i el va refregar amb el seu peu per terra, i el va agafar tot brut i marcat. “Encara el vols?” “Mira, Marisa, continuo sense entendre què pretens, però és un bitllet de 100 euros i fins que no el trenquis conserva el seu valor”.

“Aleshores, Alfred, has de saber que encara que a vegades alguna cosa no surti com tu vols, encara que la vida t’arrugui o et trepitgi, tu continues sent tan valuós com sempre ho has estat. El que has de preguntar-te és quant vals en realitat i no com n’estàs de destrossat en un moment determinat”.

Engrup.cat: “El bitllet de 100 euros”

Confies en tu mateix/a?

Creativitat i innovació

QUI, SI NO TU!

Qui, si no tu, és capaç de transformar una excursió de cap de setmana amb els nens i nenes de l'esplai en una aventura de descoberta del món natural, camins amagats, històries i llegendes que desperten la seva imaginació.

Si podem imaginar alguna cosa, cal intentar-la.

Llei del Cirque du Soleil.

Sempre recordo aquella història de l'escola, que ara penso que probablement era una llegenda urbana, sobre aquell examen de filosofia que consistia només en una pregunta: "Per què?". Tota la classe va fer mans i mànigues per mirar de respondre la pregunta amb tota mena d'argumentacions per poder aprovar l'examen. La llegenda explica que l'únic 10 se'l va emportar una alumna que va respondre un senzill "per què no?". Probablement aquesta història no va passar mai, però l'ensenyament que hi ha al darrere és meravellós: per què no?

Font: Más allá del Google. Infonomia.

Et consideres creatiu/iva i innovador/a?

3. Posiciona't, escolta i mou-te

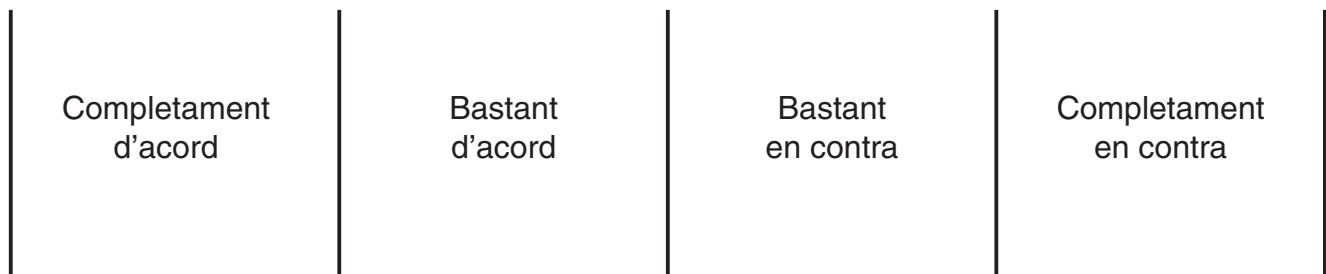
Reuniu-vos tot l'equip de monitors/ores en una sala prou àmplia o en qualsevol espai obert en què pugueu delimitar 4 espais diferenciats.

Les 4 zones de la sala o espai s'hauran d'identificar amb 4 posicionaments diferents:

- **Completament d'acord** (en un extrem de l'espai).
- **Completament en contra** (a l'altre extrem de l'espai).
- **Bastant d'acord** (al costat del *completament d'acord* i del centre de l'espai).
- **Bastant en contra** (tocant el *completament en contra* i al centre de l'espai).

QUI, SI NO
TU!

Distribució:

Us oferirem una sèrie d'afirmacions sobre les quals cadascú de manera individual haurà de posicionar-se i expressar la seva opinió.

Un dels monitors farà de dinamitzador: la seva funció serà llegir les frases a debatre i sobretot moderar els torns de paraula.

El dinamitzador llegirà la primera frase i acte seguit, cadascú, de forma individual, pensarà si hi està d'acord o en contra i en quin grau, i s'ubicarà físicament a l'espai que representi la seva opinió.

Un cop tots els monitors s'hagin posicionat, el dinamitzador obrirà un torn de paraules de manera que cadascú (qui vulgui) expliqui per què s'ha posicionat d'una manera o altra.

Atenció!

És molt important que tothom escolti molt bé les argumentacions de la resta de monitors, perquè partint dels altres raonaments tothom pot modificar el seu posicionament. A mesura que els monitors van explicant per què hi estan d'acord o en contra, la resta de monitors poden anar-se movent de lloc, canviant o modificant una mica l'opinió principal, que caldrà que es tradueixi físicament movent-se més cap a la dreta o cap a l'esquerra, o moderant l'opinió i situant-se més al centre. Rectificar és de savis i potser a l'hora de posicionar-nos no hem tingut en compte alguna argumentació interessant d'un altre company!

Així, anirem passant de frase en frase a mesura que s'esgoti el debat per a cadascuna. És una activitat dinàmica i ha de ser àgil!

Aquestes són les frases:

1. Tothom té un preu.
2. La creativitat i la innovació ens porten a l'absurd.
3. La felicitat no existeix.
4. Cal adaptar-nos fins i tot a allò que no ens agrada.
5. Els monitors som superherois del segle XXI.
6. Actualment es dóna molta més importància a la velocitat i a l'eficàcia que a la paciència i la perseverança.
7. Si de tant en tant no t'equivoques és que no ho intentes.
8. Els esplais fem una tasca social molt important.
9. La confiança en un mateix és el primer secret de l'èxit.
10. Els monitors som emprenedors socials.
11. Els esplais no som prou visibles a la societat.
12. ...

Podeu aprofitar per incloure alguna altra frase que se us acudeixi i que us sembli interessant de discutir.

Aquesta activitat també la podeu aprofitar per fer amb els nois i noies de l'esplai, adaptant les frases a cada grup d'edat.

4. Activitat individual: autoconeixement

QUI, SI NO
TU!

Després d'haver vist, parlat i debatut sobre aquestes qualitats, sobre si els monitors som emprenedors socials o si fins i tot som gairebé superherois de la nostra societat, ha arribat el moment de fer una petita reflexió individual i d'observar en tu mateix aquestes 7 qualitats. Les tens totes? En tens més de les unes que de les altres? De quina te'n falta una mica? De quina te'n sobra i en podries donar a algú que no en tingui prou?

Me'n sobra	En tinc la mesura justa	En vaig una mica curt/a

Aquesta taula t'ajudarà a ubicar les 7 qualitats: compromís, dinamisme, flexibilitat i capacitat d'adaptació, perseverança, optimisme, confiança, creativitat i innovació.

Busca algun company/a a qui li sobri alguna de les qualitats que a tu et falta, o a qui li'n falti alguna de les que a tu te'n sobra.

No tots ho podem tenir tot! Però **l'autoconeixement és bàsic per millorar en qualsevol aspecte de la vida, i per conèixer el nostre equip, també.**

5. Activitat col·lectiva: l'esplai a la societat

Llegiu col·lectivament o de forma individual aquest text i intenteu respondre entre tots i reflexionar al voltant d'algunes preguntes que se us plantejaran.

QUI, SI NO
TU!

L'emprenedoria social

El fenomen emprenedor el van començar a investigar els economistes del segle XVIII, que consideraven que els emprenedors eren els actors fonamentals de l'economia, perquè eren capaços de crear noves organitzacions i assumir riscos pels quals esperaven rebre compensacions monetàries.

A la segona meitat del segle passat, els investigadors es van preguntar quines característiques psicològiques compartien els emprenedors d'èxit, i van descobrir que la majoria presentaven uns trets similars: persones dinàmiques i optimistes, amb forta tolerància al risc i al fracàs, creatives i innovadores, amb una forta orientació a l'assoliment de resultats i capacitat d'assumir responsabilitats, amb molta confiança personal, perseverants i amb molta capacitat d'adaptació.

La societat, com les empreses, també necessita gent emprenedora per créixer. La seva visió, la seva capacitat de veure les coses d'una manera diferent, d'identificar oportunitats, de desenvolupar projectes i de comprometre-s'hi, d'arrossegar equips per aconseguir resultats, són a l'origen, no tan sols de la creació d'empreses de futur, sinó també del dinamisme de nombroses organitzacions i del naixement de projectes socials innovadors. **Els emprenedors són veritables agents de canvi que creen valor per a les empreses i la societat.**

Quin paper tenen els centres d'esplai a la societat?

La principal diferència entre un emprenedor de negocis i un emprenedor social és que l'objectiu del primer és el benefici econòmic, mentre que l'emprenedor social té per motivació el canvi social. Dos components que també persegueix l'emprenedor social són la sostenibilitat social i ambiental del seu projecte i un component ètic molt fort.

Ara bé, **també hi ha un tipus d'emprenedoria que no acaba en la fundació d'una organització, sinó que s'estructura per projectes, com a producte que resol una necessitat social.** La seva execució no depèn forçosament d'una entitat. Es tracta d'una idea innovadora que es proposa com una solució a un problema social. L'emprenedor social posa la seva creativitat en la definició i execució d'una iniciativa amb impacte social.

Els emprenedors socials treballen sols, però s'ha d'aconseguir que les seves inquietuds socials s'estenguin a les persones del seu voltant, de manera que la transformació social sigui més factible. Idealment haurien de liderar un canvi en el seu entorn, en la mentalitat i manera de fer de les persones més properes, de manera que sorgissin més emprenedors socials, en un efecte de taca d'oli. Feu que aquella part d'emprenedoria social que porteu a dins ajudi a fer d'efecte multiplicador d'aquestes iniciatives.

- Es pot equiparar la tasca del centre d'esplai a un projecte d'emprenedoria social?
- Quin paper desenvolupa el centre d'esplai en la societat actual?
- Heu pensat què fareu quan acabeu la vostra etapa de monitors/ores d'esplai. Seguireu sent emprenedors socials?

6. Reflexionem

Podem arreglar el món!

Això és un científic que està al seu laboratori mirant de resoldre els problemes del món. Es passa molts dies allà dins, fins que entra el seu fill petit de sis anys i li diu: "Pare, ara t'ajudaré". El pare, neguitós, li diu: "No, fill, vés a jugar". I el nen li respon: "No, pare, jo et vull ajudar". El pare no sap què fer. Aleshores, troba el mapa del món en una pàgina d'una revista. Llavors diu: "Bé, amb això puc tenir el meu fill entretingut durant deu dies i que no em molesti". Agafa unes tisores, retalla la pàgina, i comença a tallar-la a trossets. Dóna cinta adhesiva al nen i li diu: "Ja que t'agrada muntar puzles, mira de muntar el món".

El nen no el coneixia, el món. El pare continua amb les seves equacions. I el nen, al cap de dues hores, li diu: "Pare, ja he acabat". I el pare: "No pot ser, això és cosa de nens, deu haver fet qualsevol cosa".

S'ho mira i, efectivament, havia arreglat el món. Aleshores, el pare li pregunta: "Però, com ho has fet, si no coneixes el món?". I el nen li explica: "Pare, quan has tallat el full, a l'altra banda hi havia un home. Com que jo conec l'home, he girat tots els paperets. Quan he tingut l'home muntat, li he donat la volta i havia arreglat el món".

Gabriel García Márquez

Si volem arreglar el món, primer caldrà que arreglem l'home.

Font: www.jouscout.com/OP9C43.htm

7. Pregàries

Us proposem preparar el nostre Esperit i el nostre Cor per a la Trobada de Monitors i Monitores de Catalunya.

Feu-ho, sobretot, amb el vostre equip de monitors i monitores, però també, si ho voleu, podeu fer-ho sols a casa. Potser ja coneixeu els materials, són els del Prega-rock (trobareu moltes altres cançons a www.pregaria.cat). És fàcil: primer escolteu la cançó, després algú de l'equip ha de llegir el comentari, tot seguit llegiu personalment el text bíblic, deixeu uns minuts de silenci i acabeu tornant-la a escoltar. Viviu aquesta estona com un regal i com una oportunitat per a conèixer més Déu, que és present en vosaltres i en les vostres vides.

Captatio benevolentiae

Manel - Els millors professors

<http://www.pregaria.cat/index.php?sec=prock&op=2&id=283>

Provem d'encaixar en escenes boniques,
en ports de diumenge farcits de gavines,
en grans sobretauls on els avis canten,
en nits vora el foc abraçats a una manta.
Es tracta de ser els simpàtics del barri,
els que ballen i ballen fins que els músics parin
i irrompre arrogants lluint les millors gales
en discos, amb dones, amb feines estables.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, una tonteria de sobte ens indica que ens en sortim.

I, a vegades, una carambola de sobte ens indica que ens en sortim.

Busquem quedar bé en el retaule magnífic
dels que van pel món amb posat monolític
i afronten la vida mirant-la a la cara
i un dia, contents, compren flors a sa mare.
Intentem trampejar per ser persones dignes,
el pare modèlic que volen les filles,
el de la veu greu, el de la mà forta,
que paga un vermut i arregla una porta.
I després tancar els ulls i sentir el món en calma
i dos ocells fent piu-piu dalt d'un arbre
havent enllestit un gran epitafi
que arrenqui un somriure a tots els qui passin.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, una tonteria de sobte ens indica que ens en sortim.

I, a vegades, una carambola de sobte ens indica que ens en sortim.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, ens en sortim.

I, a vegades, una tonteria de sobte ens indica que ens en sortim.

I, a vegades, se'ns baixa la verge i de sobte ens revela que ens en sortim.

I, a vegades, contra tot pronòstic una gran bestiesa capgira allò que creiem lògic, tot fent evident, que per un moment, ens en sortim.

Comentari

La cançó parla de gent corrent, com tu i com jo, que intentem fer el que creiem que “ara toca” i que anem tirant estoi- cament amb una abnegació esperançada en el dia a dia. I tenen raó, de vegades a l’esplai i a la vida hi ha moments especials en què sembla que les coses van quadrant i ens ensumem que tot plegat té sentit. Són moments de “revela- ció”, d’adonar-nos que “tot és gràcia”, un regal com el cant dels ocells que sovint ignorem... aleshores, estem en pau. T’ha passat alguna vegada de sentir això que canten els Manel? Has provat mai d’aturar-te una estona al final del dia per poder escoltar el teu entorn i la teva vida, per poder copsar la nota de fons que la travessa? Potser ho fas durant les activitats d’estiu? Alguns en diuen “fer examen del dia”. Apa, doncs, encén una espelma, respira, repassa el dia d’avui sabent-te estimat i acompanyat per aquesta nota que travessa la teva vida i completa la frase: “Avui, contra tot pronòstic, la tonteria que m’ha donat llum ha estat...”.

Text bíblic

Ho creïem un somni... (però ens en sortim, gràcies a Déu!)

Quan el Senyor renovà la vida de Sió, ho creïem un somni.

La nostra boca s’omplí d’alegria, de crits i de rialles.

Els altres pobles es deien: “És magnífic el que el Senyor fa a favor d’ells!”

És magnífic el que el Senyor fa a favor nostre, amb quin goig ho celebrem!

Renova la nostra vida, Senyor, com l’aigua renova l’estepa del Nègueb.

Els qui sembraven amb llàgrimes als ulls criden de goig a la sega.

Sortien a sembrar tot plorant, carregats amb la llavor; i tornen cantant d’alegria, duent a coll les seves garbes.

(Salm 126)

Tu ets la llum

Lax’n’busto - La caixa que puja i baixa

<http://www.pregaria.cat/index.php?sec=prock&op=2&id=273>

Feia temps que de tu em parlaven
però el meu cap a altres llocs estava
pensaments de tu en tenia
però estimar-te, jo no en sabia.

A poc a poc en tu jo vaig creure
tot vaig deixar-ho per venir a veure’t
i ara sé que si et vull trobar sempre t’hauré de buscar.

I per què així, tan difícil
és la vida el que em queda
la regalo, no m’importa
si tu volguessis
creuria pel temps per estar amb tu
abans de l’hora per sempre.

**Tu ets la llum, tu ets el camí
tu ets la fi del meu destí
i quan a tu arribi ja no hi haurà per on tornar.
Sento el cor, el sento a dintre
sento algú a dins meu que crida
diu que segueixi encara que em senti feble.**

Passaré per mar, terra i aire
lluitaré sempre amb el diable
tu només fes que tingui forces
i ni cent homes podran parar-me.

Si em dius que em posi al foc, jo em cremo
si em dius que em tiri al pou, m’ofego
si em dius corre, jo més de pressa
si em dius calla, escoltaré.

Tan sols parla, tan sols guia'm
tan sols porta'm, tan sols digues-ma
com buscar-te, com trobar-te
si tu volguessis
creuaria pel temps per estar amb tu
abans de l'hora i per sempre.

**Tu ets la llum, tu ets el camí
tu ets la fi del meu destí
i quan a tu arribi ja no hi haurà per on tornar.
Sento el cor, el sento a dintre
sento algú dins meu que crida
diu que segueixi encara que em senti feble.**

Tant se val si d'un gra
se'm fa una muntanya, tan se val
el que hagi d'aguantar per tu
no m'importa que hagi de deixar
la porta ben oberta, si és el que tu vols.

**Tu ets la llum, tu ets el camí
tu ets la fi del meu destí
i quan a tu arribi ja no hi haurà per on tornar.
Sento el cor, el sento a dintre
sento algú dins meu que crida
diu que segueixi encara que em senti feble.**

Comentari

Si un dia anant pel carrer et trobessis Déu, què seria el primer que li diries?
No ho rumiïs més i escolta com els *Lax'n'busto* ja ho han fet per tu. Aquesta cançó ens proposa un diàleg sincer amb el Pare, on li expliques els teus dubtes i problemes... i en què tu tan sols li demanes com buscar-lo i li ofereixes la teva confiança.

És una gran cançó que sembla feta expressament per treballar a l'esplai, a la parròquia, qualsevol dinàmica al voltant de l'Esperit Sant, la nostra recerca personal de Déu, la confiança en Jesús o, simplement, com a pregària per parlar al voltant de la Fe.

“Jo sóc el camí, la veritat i la vida. Ningú no arriba al Pare si no és per mi”.
Aquest versicle de l'Evangeli segons Sant Joan sembla reflectir tot el sentit teològic de la cançó: la recerca del Pare.

Text bíblic

Jo sóc el cep veritable i el meu Pare és el vinyater. Les sarments que no donen fruit, el Pare les talla, però les que donen fruit, les neteja perquè encara en donin més. Vosaltres ja sou nets gràcies al missatge que us he anunciat. Estigueu en mi i jo estaré en vosaltres. Així com les sarments, si no estan en el cep, no poden donar fruit, tampoc vosaltres no en podeu donar si no esteu en mi. Jo sóc el cep i vosaltres les sarments. Aquell qui està en mi i jo en ell dóna molt de fruit, perquè sense mi no podeu fer res. Si algú se separa de mi, és llençat fora i s'asseca com les sarments. Les sarments, un cop seques, les recullen i les tiren al foc, i cremen. Si esteu en mi i les meves paraules resten en vosaltres, podreu demanar tot el que voldreu, i ho tindreu. La glòria del meu Pare és que doneu molt de fruit i sigueu deixebles meus. Tal com el Pare m'estima, també jo us estimo a vosaltres. Manteniu-vos en el meu amor. Si guardeu els meus manaments, us mantindreu en el meu amor, tal com jo guardo els manaments del meu Pare i em mantinc en el seu amor. Us he dit tot això perquè la meva joia sigui també la vostra, i la vostra joia sigui completa. Aquest és el meu manament: que us estimeu els uns als altres tal com jo us he estimat. Ningú no té un amor més gran que el qui dóna la vida pels seus amics. Vosaltres sou els meus amics si feu el que jo us mando. Ja no us dic servents, perquè el servent no sap què fa el seu amo. A vosaltres us he dit amics perquè us he fet conèixer tot allò que he sentit del meu Pare. Jn15, 1-15

8. Per venir a la trobada...

Per venir a la trobada haureu de preparar col·lectivament, de manera que representi tot l'equip de monitors, una **Cèl·lula d'Identitat!**

Segurament us preguntareu: què és una **Cèl·lula d'Identitat?**

Com ja sabeu, volem que aquesta trobada ajudi a identificar molt i molt bé qui o quina és la força o la capacitat que ajuda a fer possible la gran tasca d'Educació en el Lleure que realitzem. Volem ser capaços de trobar quin és el codi font, l'essència, l'arrel... o dit d'una altra manera: l'ADN que fa que l'Esplai sigui una realitat viva! ("Qui, si no tu!", recordeu?)

Sabem que cada centre d'esplai, que cada equip de monitors, té elements distintius, que els fan únics i especials, que marquen, en definitiva, la seva identitat. **La Cèl·lula d'Identitat**, doncs, és aquest element que resumeix el vostre caràcter identitari.

Per a la trobada necessitem enllaçar i unir totes aquestes identitats particulars: fer-les visibles i encaixar les unes amb les altres!

Preneu nota!

Per fer la vostra Cèl·lula d'Identitat, necessiteu retallar una rodona de cartolina, de 50 centímetres de diàmetre. Escolliu-la del color que vosaltres preferiu, o millor dit, del color que més us identifiqueu.

Dins d'aquesta rodona de 50 cm de diàmetre, heu de dibuixar-hi, escriure-hi, enganxar-hi, plasmar-hi tot allò que us identifiqueu com a Centre d'Esplai i com a Equip de Monitors...

Utilitzeu les tècniques que vulgueu, sigueu originals... però, sobretot, **no us oblideu de fer-hi constar, de manera destacada, el nom del vostre centre d'esplai.**

Junts construirem una gran cadena de... sorpresa!!!

Aquesta "Cèl·lula d'Identitat" caldrà lliurar-la en el moment d'acreditar-vos a la trobada. És totalment imprescindible!!! **No l'oblideu!!**